

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Utdanningsdirektoratet
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref
13/4539

Dato
20.12.13

Tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2014

Stortinget har i desember 2013 vedtatt statsbudsjettet for 2014 i Innst. 12 S (2013 – 2014), Innst. 14 S (2013-2014), jf Prop. 1 S (2013-2014) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014). Tildelingsbrev følger vedlagt.

Med hilsen

Johan Raaum (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ann Helen Elgsæther (e.f.)
avdelingsdirektør

Kopi til:
Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

TILDELINGSBREV

TIL

UTDANNINGSDIREKTORATET

FOR

BUDSJETTÅRET

2014

1.	Innledning.....	3
2.	Direktoratets virksomhetsmål, prioriteringer og særskilte aktiviteter i 2014.....	4
3.	Tildeling av midler.....	7
4.	Økonomiforvaltning og føringer.....	17
5.	Økonomiske og administrative fullmakter.....	19
6.	Rapportering.....	21
7.	Styring, kommunikasjon og samarbeid.....	25
	Vedlegg 1 Utdanningsdirektoratet faste oppdrag.....	26
	Vedlegg 2 Rapporteringsfrister i 2014 og 2015.....	31
	Vedlegg 3 Innspill til budsjettarbeid.....	32

1. Innledning

Vi viser til Innst. 12 S (2013-2014), Innst. 14 S (2013-2014), Prop. 1 S (2013-2014) for Kunnskapsdepartementet og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014). Direktoratet må forholde seg til føringer gitt i disse dokumentene.

I tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak, økonomiske rammer og en nærmere beskrivelse av Kunnskapsdepartementets styring av Utdanningsdirektoratet i 2014. Tildelingsbrevet gir en overordnet, men ikke uttømmende oversikt over direktoratets oppgaver. Det kan komme tilleggsoppdrag og bestillinger gjennom året.

Tildelingsbrevet omfatter også de virksomheter direktoratet er delegert styringen av, og departementet forutsetter at direktoratet vurderer oppdrag og videre tildeling til disse basert på dette tildelingsbrevet.

Direktoratet skal bidra til at sektormålene som er satt for barnehagen og grunnsopplæringen nås. De overordnede sektormålene for barnehagen og grunnsopplæringen skal danne grunnlag for prioritering av faglige mål og områder, og for utvikling av nye tiltak eller virkemidler. Direktoratet skal i tråd med Stortingets vedtak og føringer fra departementet velge tiltak og virkemidler som bidrar i størst mulig grad til måloppnåelse. For nærmere omtale av sektormålene, se Prop. 1 S (2013-2014) for Kunnskapsdepartementet.

Direktoratet skal i tråd med Stortingets vedtak og føringer fra departementet velge tiltak og virkemidler som bidrar i størst mulig grad til måloppnåelse.

Kapittel 2 omhandler direktoratets virksomhet i 2014. Først presenteres mål og hovedprioriteringer for arbeidet, deretter særskilte aktiviteter. I vedlegg 1 beskrives direktoratets faste oppdrag. De særskilte aktivitetene i kapittel 2 har lik prioritet som de oppgavene som faller inn under direktoratets faste oppdrag. Både virksomhetsmålene og direktoratets faste oppdrag må ses i lys av sektormålene.

Tildeling av midler og bindinger til disse er omtalt i kapittel 3. I kapittel 4 og 5 gis føringer og fullmakter for økonomiforvaltning og intern forvaltning. Kapittel 6 angir krav til rapportering, mens kapittel 7 omhandler sentrale dokumenter, milepæler for styringsdialogen og samarbeidet mellom direktoratet og departementet.

I tildelingsbrevet er begrepet elever ment å dekke både barn, unge og voksne under opplæring.

2. Direktoratets virksomhetsmål, prioriteringer og særskilte aktiviteter i 2014

I dette kapitlet framkommer mål for virksomheten med tilhørende prioriteringer i 2014. Særskilte aktiviteter som direktoratet skal utføre i 2014 er også listet opp. Se for øvrig vedlegg 1 for beskrivelse av direktoratets faste oppdrag.

2.1. Virksomhetsmål og prioriteringer

Mål for direktoratet:	Sektorenes kompetanse til å løse de prioriterte utfordringene er økt
------------------------------	---

Direktoratet skal være pådriver for å utvikle og forvalte igangsatte og planlagte tiltak for kompetanseutvikling for ansatte i sektorene, i nært samarbeid med universiteter, høyskoler og andre tilbydere. Etter- og videreutdanningen skal ha høy kvalitet og oppleves som faglig relevant. I 2014 er det særlig viktig å øke omfanget av og rekrutteringen til videreutdanning for lærere i skolen, i tråd med regjeringens lærersatsing. Direktoratet skal legge til rette for aktiv deltakelse fra kommunen som barnehagemyndighet, fra barnehageeiere og fra skoleeiere i de prioriterte satsingene for 2014. Direktoratet skal gjennom dialog med partene i sektorene sikre effektiv ressursutnyttelse og rom for god planlegging for barnehageeiere og skoleeiere, kommuner, fylkeskommuner, universiteter og høyskoler.

Mål for direktoratet:	Økt kvalitet i fag- og yrkesopplæringen
------------------------------	--

Direktoratet skal, i samarbeid med partene i arbeidslivet og skoleeier, utvikle og forvalte tiltak som øker fleksibilitet og relevans, og bidrar til bedre gjennomføring i fag- og yrkesopplæringen. Direktoratet skal implementere og følge opp tiltak som kan øke motivasjon og gjennomføringsmuligheter, blant annet gjennom å legge til rette for at flere fylkeskommuner tar i bruk praksisbrev, vekslingsmodeller og hospiteringsordninger i fagopplæringen, samt jobbe aktivt for å skaffe flere læreplasser. Direktoratet skal gjennomgå tilbudsstrukturen på yrkesfaglige utdanningsprogram i samarbeid med partene i arbeidslivet og bidra til at opplæringen bedre kan imøtekomme elevers og arbeidslivets ulike behov.

Mål for direktoratet:	Et godt kunnskapsgrunnlag og systemer for å vurdere og styrke kvaliteten i barnehagen og i grunnopplæringen
------------------------------	--

Direktoratet skal fremskaffe og formidle forskning og statistikk av høy kvalitet som er relevant for politikktutviklingen og for praksis i sektorene. Kunnskapen skal gjøres tilgjengelig slik at den kan tas i bruk på alle nivå og bidra til utviklingen av kvaliteten i barnehagen og grunnopplæringen. Direktoratet skal særlig sørge for at nytt statistikk-system implementeres på en god måte, og at skoleporten og andre kanaler for publisering av statistikk samordnes. Kvalitetsvurderingssystemet for grunnopplæringen skal i større grad enn i dag gi grunnlag for å vurdere endringer over tid. Direktoratet skal utvikle et system for å følge med på og forbedre kvaliteten i barnehagesektoren. Direktoratet skal sikre et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for beslutninger innen fag- og yrkesopplæringen.

Mål for direktoratet:	Regelverket forstås og etterleves
------------------------------	--

Direktoratet skal legge til rette for implementering av regelverksendringer i tråd med kunnskap om hva som gir god implementering. Direktoratet skal bidra til at antall regelbrudd i sektor reduseres. Direktoratet skal målrette innsatsen for å øke regelverksforståelsen hos barnehagemyndigheten, barnehageeiere, barnehagestyrere, skoleeiere og skoleledere. Tilsynet skal holde høy kvalitet. Det er særlig viktig å videreutvikle kvaliteten på Fylkesmannens tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet.

Mål for direktoratet:	Barn, unge og voksne med særskilte behov får et tilrettelagt tilbud til rett tid
------------------------------	---

Direktoratet skal styrke PP-tjenesten gjennom kompetanseutviklingstiltak. Direktoratets arbeid skal føre til at PP-tjenesten i større grad arbeider systemrettet mot barnehagene og skolene. Direktoratet skal fortsette omstillingen av Statped slik at Statped arbeider mer systematisk og systemrettet overfor kommuner og fylkeskommuner. Arbeidet skal føre til god sammenheng mellom ulike kommunale/fylkeskommunale og statlige tiltak og tjenester, samt en tydeligere ansvars- og oppgavefordeling mellom tjenestene. Direktoratet skal sørge for at kunnskap om inkluderende og tilpasset barnehagetilbud og opplæring ivaretas i kompetansetiltak for barnehagelærere og lærere. Kompetansetiltakene skal gi økt kvalitet på tilbudet til barnehagebarn med særskilte behov, samt økt læringsutbytte til elever med særskilte behov, inkludert elever som presterer på et høyt faglig nivå og trenger ekstra utfordringer.

2.2. Særskilte aktiviteter i 2014

Nedenfor følger særskilte aktiviteter som direktoratet skal utføre i 2014.

Direktoratet skal:

- iverksette og følge opp den nye strategien *Kompetanse for framtidens barnehage. Strategi for kompetanse og rekruttering 2014-2020*
- utarbeide forslag til revidert *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* og forberede implementering av revidert rammeplan i sektoren
- foreta en helhetlig gjennomgang av *forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager* i tråd med oppdragsbrev
- ha ansvar for å iverksette og følge opp regjeringens satsing på lærere i *Kompetanse for kvalitet* og ordning med stipend til lærere for videreutdanning
- følge opp sluttevalueringen av Rektorutdanningen i 2014 og fremme forslag til mulig videreføring av utdanningen i 2015
- følge opp *Strategi for ungdomstrinnet*
- følge opp Meld. St. 20 (2012-2013) *På rett vei* i tråd med den avtalte ansvarsdelingen, jf egen prosess
- igangsette det nasjonale tilsynet som skal pågå fra 2014-2017 på grunnopplæringsområdet. Temaet for tilsynet i perioden skal være: Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen
- bidra i utviklingen av ny nasjonal satsing for å styrke realfagene etter utløpet av *Realfag for framtida 2010-2014* med et særlig ansvar for barnehage, grunnopplæring og kompetanseutvikling for lærere. Satsingen skal være klar for iverksetting 1. januar 2015 i henhold til kommende oppdragsbrev.

- utarbeide en oversikt over de ulike undervisningsmodellene som per i dag er etablert ved/i tilknytning til private og statlige barneverninstitusjoner, både på grunnskole- og videregående nivå
- vurdere innhold og kvalitet på alternative opplæringstilbud som eksisterer ved/i tilknytning til private og statlige barnevernsinstitusjoner
- følge opp hovedfunn fra Riksrevisjonens undersøkelse av fagopplæring i bedrift (Dokument 3:6 (2012–2013))
- sørge for helhet og framdrift i oppfølgingen av Samfunnskontrakten for flere læreplasser, samt ivareta sekretariatsfunksjonen, implementere statlige tiltak på området og samarbeide med andre nordiske land om erfaringsutveksling.
- gjennomføre kompetanseutviklingstiltak i Ny GIV-regi
- overta arbeidet med yrkesretting fra departementet etter nærmere avtale med departementet
- arbeide for at andelen elever, lærere og andre som benytter Feide for pålogging til de av direktoratets digitale tjenester som krever pålogging, som PAS/PGS, øker med 40 prosentpoeng i 2014

3. Tildeling av midler

Stortinget vedtok den 10. og 12. desember 2013 Kunnskapsdepartementets kapitler på statsbudsjettet for 2014. Det vises til Innst. 12 S (2013–2014), Innst. 14 S (2013–2014) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014). Kunnskapsdepartementet stiller de midler som er angitt i dette tildelingsbrevet til disposisjon for Utdanningsdirektoratet. Tildelingen innebærer at virksomheten har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpsrammene på hver enkelt post og til de formålene Stortinget har satt, slik disse er konkretisert i mål og resultatkrav i tildelingsbrevet.

Departementet forutsetter at direktoratet gir tildelingsbrev med mål og krav til sine underliggende virksomheter og stiller krav om utarbeiding av disponeringsplaner og om rapportering, jf. økonomiregelverket. Direktoratet skal videretildele til underliggende virksomheter innenfor de rammer som er tildelt direktoratet på budsjettkapitlene kap. 222/3222 og 230/3230. Videre skal direktoratet stille midler til disposisjon til Fylkesmannen og til Sametinget på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet.

Disponeringen av budsjettet skal samsvare med føringer gitt i dette tildelingsbrevet og ta høyde for bundne midler som ikke nevnes særskilt i dette brevet. Virksomhetsleder har ansvar for å prioritere innenfor tildelt budsjetttramme, slik at mål og oppdrag for budsjettåret kan realiseres.

Sammenlignet med saldert budsjett for 2013 er det i Finansdepartementets føringer for arbeidet med 2014-budsjettet generelt lagt inn følgende prisjusteringer:

- 01-poster: 2,2 pst. (underpost 2)¹
- 21-poster: 3,5 pst.
- 45-poster: 2,4 pst.
- 50-poster: 3,5 pst.
- 60-poster: 3,3 pst.
- 70-poster: 3,5 pst.
- Inntektsposter: 3,5 pst.

Helårsvirkningen av lønnsoppjøret i 2013 er lagt inn i budsjettet for 2014, men det er ikke lagt inn noe for lønnsregulering i 2014. Bevilgning for dette behandles som egen sak av Stortinget etter lønnsoppjøret våren 2014, og evt. supplerende tildeling kan forventes i oktober 2014.

Alle beløp om tildelinger i dette kapitlet er oppgitt i 1 000 kroner dersom ikke annet er angitt.

3.1. Direktoratets driftsbevilgning og eksamensbevilgningen

Kap. 220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 01	Driftsutgifter	258 322
Post 21	Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70	153 231
Sum		411 553

Tildelingen på post 01 omfatter blant annet:

- lønn, godtgjørelse og drift for direktoratets tilsatte
- tilskudd til Sekretariatet for små og verneverdige fag
- utgifter i forbindelse med avtalen med SSB vedrørende folkehøyskolefeltet

¹ I tillegg kommer lønnskompensasjon (underpost 1).

Tildelingen på post 21 omfatter blant annet:

- utvikling av læreplandatabasen GREP
- utvikling av databasen for tilbudsstruktur og fag- og timefordeling
- Skoleporten
- Nasjonalt barnehageregister
- statistikksystem
- prøveutvikling
- kostnader til klargjøring og produksjon av nasjonalt gitte eksamener

Kap. 3220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 01	Inntekter fra oppdrag	3 845
Post 02	Salgsinntekter o.a.	1 128
Sum		4 973

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen, post 01

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 01	Driftsutgifter	21 382
Post 21	Særskilte driftsutgifter	89 773
Sum		111 155

Midlene på post 01 skal brukes til kompensasjon til Fylkesmannen for administrasjon av ordningen med sentralt gitt eksamen i grunnopplæringen.

Post 21 dekker kostnader til sensur og klagesensur ved sentralt gitt eksamen i grunnopplæringen.

3.2. Bevilgning til virksomheter direktoratet har etatsstyringsansvar for

Kap. 222 Statens grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternater (jf. kap. 3222)

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 01	Driftsutgifter	89 474
Post 45	Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres	1 411
Sum		90 885

Tildelingen omfatter blant annet:

- drift av skole og internat ved Sameskolen i Midt-Norge, Hattfjelldal
- drift av Samisk videregående skole, Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole, Kautokeino
- kompetanseutvikling i samisk for lærere ansatt i de statlige skolene
- ventelønn for personale fra avviklede statsinternat
- lønn etter rettsvilkårsavtalen for personale fra nedlagte statlige skoler

Kap. 3222 Statens grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 222)

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 02	Salgsinntekter	4 898
Sum		4 898

Tildelingen omfatter blant annet:

- kurs, kantinesalg og utleie
- betaling fra hjemmeskolene for fjernundervisning fra Sameskolen i Midt-Norge

Kap. 230 Kompetansesenter for spesialundervisning (jf. kap. 3230)

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 01	Driftsutgifter	622 407
Post 21	Spesielle driftsutgifter	58 410
Post 45	Større utstyrinnkjøp og vedlikehold, kan overføres	8 400
Sum		689 217

Tildelingen gjelder blant annet.:

- drift av statlig spesialpedagogisk støttesystem (Statped) inkludert omstillingsmidler, kjøp av tjenester, ventelønn og lønn etter rettsvilkårsavtalen for overtallige
- drift av direktoratets råd for likeverdig utdanning
- prosjektrettet støtte til organisasjoner for funksjonshemmede. Midlene må kunngjøres med offentlig utlysning.
- utgifter til nasjonal koordinator i direktoratet for *European Agency for Development in Special Needs Education* (organisasjonen skifter fra 1. januar 2014 navn til *The European Agency for Special Needs and Inclusive Education*), internasjonalt samarbeid med mer.

Kap. 3230 Kompetansesenter for spesialundervisning (jf. kap. 230)

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 01	Inntekter fra oppdrag	58 410
Post 02	Salgsinntekter o.a.	14 641
Sum		73 051

Tildelingen på post 01 gjelder oppdragsvirksomhet som Statped utfører for kommuner, fylkeskommuner, høyskoler, universiteter m.m. Tildelingen på post 02 gjelder salg av læremidler og elevprodukter, salg fra kantine, utleie av lokaler, inntekter fra hjelpemiddeltilpassing og inntekter fra kurs.

3.3. Tilskuddsbevilgninger

Direktoratet skal forvalte tilskuddsordninger til de formål som framgår av retningslinjene for den enkelte tilskuddsordning. For alle nye poster må direktoratet utarbeide utkast til retningslinjer.

Kap. 220 Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 70	Tilskudd til læremidler, kan overføres, kan nyttes under post 21	53 706
Sum		53 706

Kap. 223 Samisk utdanningsadministrasjon

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 50	Tilskudd til Sametinget	39 043
Sum		39 043

Departementet gjør oppmerksom på at Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender samordnet tildelingsbrev til Sametinget for budsjetterminen 2014. Der tas det inn føringer for bruken av midlene på kap. 223 post 50 og informasjon om utbetaling fra Utdanningsdirektoratet. Det vises også til omtale i Innst. 12 S (2013-2014).

Kap. 225 Tiltak i grunnsopplæringen (jf. kap. 3225)

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
------	------------	----------------

Post 60	Tilskudd til landslinjer	191 091
Post 62	Tilskudd til undervisnings- og internattjenester ved de kommunale sameskolene i Snåsa og Målselv	22 290
Post 63	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen, kan overføres	57 533
Post 64	Tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere	155 542
Post 66	Tilskudd til leirskoleopplæring	45 433
Post 67	Tilskudd til opplæring i finsk	8 136
Post 68	Tilskudd til opplæring i kriminalomsorgen	246 870
Post 69	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen	227 538
Post 70	Tilskudd til opplæring av lærlinger og lære kandidater med spesielle behov	48 798
Post 71	Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskolene	17 876
Post 72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram	5 604
Post 73	Tilskudd til studieopphold i utlandet	10 726
Post 74	Tilskudd til organisasjoner	23 214
Sum		1 060 651

Om tildelingen på post 60:

Tildelingen er økt med 0,5 mill. kroner i 2014 som skal gå til å opprette en ny landslinje for smedfaget i Odda i Hordaland fylkeskommune. Landslinjen får en kapasitet på ti elever og får tilskudd etter samme sats som urmakerfaget.

Om tildelingen på post 64:

Kunnskapsdepartementet har sendt på høring forslag om å endre opplæringsloven slik at personer i aldersgruppen fra 16 til 18 år som søker opphold i Norge også får rett til videregående opplæring. Posten er styrket med 15,4 mill. kroner for dekket merutgiftene knyttet til forslaget fra og med høsten 2014.

Om tildelingen på post 74:

Midler på kap. 225, post 74 utlyses til de formål som er angitt i Prop. 1 S (2013-2014) for Kunnskapsdepartementet.

Kap. 231 Tilskudd til samiske barnehage tilbud

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 50	Tilskudd til Sametinget	15 160
Sum		15 160

Kunnskapsdepartementet gjør oppmerksom på at Kommunal- og moderniseringsdepartementet sender samordnet tildelingsbrev til Sametinget for budsjetterminen 2014. Der tas det inn føringer for bruken av midlene på kap. 231 post 50 og informasjon om utbetaling fra Utdanningsdirektoratet. Det vises også til omtale i Innst. 14 S (2013-2014).

Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 225)

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	51 929
Sum		51 929

Visse innenlandske utgifter til flyktninger kan i forhold til statistikkdirektivene til OECD bli definert som offentlig utviklingshjelp. Kunnskapsdepartementet legger til grunn at en del av bevilgningen på kap. 225 post 64 blir innrapportert som utviklingshjelp, og tilsvarende beløp blir foreslått bevilget på kap. 3225 post 04. Direktoratet må kreve refusjon av ODA-godkjente

utgifter fra Utenriksdepartementet mot slutten av budsjettåret. Ordningen gjelder opplæring i asylmottak og opplæring av enslige mindreårige asylsøkere i omsorgssentre.

Kap. 227 Tilskudd til spesielle skoler

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 60	Tilskudd til Moskvaskolen og Murmanskskolen	2 111
Post 61	Tilskudd til voksenopplæring i Andebu kommune	4 797
Post 62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	5 716
Post 70	Tilskudd til den franske skolen i Oslo	7 121
Post 71	Tilskudd til internatdriften ved Krokeide videregående skole	24 615
Post 72	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	31 045
Post 73	Tilskudd til opplæring i Kenya	1 309
Post 74	Tilskudd til Signo og Briskeby	38 649
Post 75	Tilskudd til opplæring i rusinstitusjoner	10 000
Sum		125 363

Utdanningsdirektoratet skal utarbeide retningslinjer for postene 61, 74 og 75 i 2014. Post 75 gjelder tilskudd til Tyrilistiftelsen og Fossumkollektivet. Tilskuddet til disse institusjonene skal dekke kostnader til opplæring som ligger utenfor rammen av opplæringsloven, og som ikke er fylkeskommunens ansvar.

Om tildelingen på post 74:

Tilskuddet som gis til skole drift over denne posten er underlagt samme krav som tilskuddet til skole drift over kap. 228 post 75. Det vil si at skolene må følge privatskoleloven og økonomiforskriften til privatskoleloven i anvendelsen av dette tilskuddet. I bevilgningen for 2014 er det lagt inn kompensasjon for hjemreisekostnader på 300 000 kroner som skal gå til Signo.

Kap. 228 Tilskudd til private skoler o.a.

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 70	Private grunnskoler, overslagsbevilgning	1 601 993
Post 71	Private videregående skoler, overslagsbevilgning	1 410 920
Post 72	Private videregående skoler godkjent etter kap. 4 i voksenopplæringsloven, overslagsbevilgning	148 666
Post 73	Private grunnskoler i utlandet, overslagsbevilgning	111 458
Post 74	Private videregående skoler i utlandet, overslagsbevilgning	25 858
Post 75	Private skoler for funksjonshemmede elever, overslagsbevilgning	224 305
Post 76	Andre private skoler, overslagsbevilgning	45 272
Post 77	Den tyske skolen i Oslo, overslagsbevilgning	12 688
Post 78	Kompletterende undervisning	43 360
Post 79	Toppidrett	38 964
Post 80	Privatskoleorganisasjoner	691
Post 81	Elevutveksling til utlandet	1 780
Post 82	Kapitaltilskudd til friskoler, kapital- og husleietilskudd	10 000
Sum		3 675 955

Tildelingen på post 70 inkluderer:

- 10,141 mill. kroner til frukt og grønnsaker ved skoler med ungdomstrinn våren 2014
- 2,715 mill. kroner til valgfag på 10. trinn fra høsten 2014
- 2,768 mill. kroner til én kulturskoletime våren 2014

Tildelingen på post 71 inkluderer:

- 3,4 mill. kroner i særskilt tilskudd til Kongshaug musikkgymnas

Tildelingen på post 73 inkluderer:

- 614 000 kroner til frukt og grønnsaker ved skoler med ungdomstrinn våren 2014
- 15,22 mill. kroner til refusjon av utgifter til spesialundervisning
- 2,381 mill. kroner til overenskomst mellom Norge og Sverige
- 117 000 kroner til valgfag på 10. trinn fra høsten 2014
- 156 000 kroner til én kulturskoletime våren 2014

Tildelingen på post 74 inkluderer:

- 2,954 mill. kroner til refusjon av utgifter til spesialundervisning

Tildelingen på post 75 inkluderer:

- 0,9 mill. kroner for å dekke utgifter til normale utskiftningskostnader til gratis læremidler
- 75 000 kroner til frukt og grønnsaker ved skoler med ungdomstrinn våren 2014

Tilskuddet på post 79 inkluderer:

- økt tilskudd på 4,8 mill. kroner for å ta høyde for en minstesats på kr 16 000 iht. elevtall pr. 1. oktober 2013
- prisjustering med 3,5 pst. for hver av skolene

Tilskudd på post 82 inkluderer:

- budsjettstyrt kapitaltilskudd til friskoler, kapital- og husleietilskudd

Direktoratet må utarbeide retningslinjer for ordningen.

Kap. 231 Barnehager

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	130 173
Sum		130 173

Tildelingen på post 63 fordeles til kommunene ut fra antall minoritetsspråklige barn i barnehage og skal bidra til at kommunene kan utforme tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder.

- Midlene skal benyttes til å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i kommunale og ikke-kommunale barnehager.
- Midlene kan også brukes til tiltak for barn som ikke går i barnehage og andre tiltak omtalt i retningslinjene.
- Tilskuddet kan også brukes til tiltak for barn fra nasjonale minoriteter.

Utdanningsdirektoratet skal revidere retningslinjene for posten i 2014.

Kap. 253 Tilskudd til folkehøgskoler

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 70	Tilskudd til folkehøgskoler	738 219
Post 71	Tilskudd til Folkehøgskolerådet	4 533
Post 72	Tilskudd til nordiske folkehøgskoler	1 291
Sum		743 343

Post 70 er økt med 0,7 mill. kroner som en startbevilgning til etablering av en ny folkehøyskole i Kristiansand.

3.4. Prosjektmidler

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

Post	Betegnelse	Tildeling 2014
Post 21	Særskilte driftsutgifter, kan overføres	633 105
Post 22	Videreutdanning for lærere og skoleledere	563 600
Post 50	Nasjonale sentre i grunnopplæringen	93 559
Post 60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner	38 432
Post 62	Tilskudd til økt lærertetthet	372 168
Post 70	Tilskudd til NAROM	7 668
Post 72	Tilskudd til utviklingsprosjekt i grunnopplæringen	2 070
Sum		1 709 102

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, post 21 Særskilte driftsutgifter

Prosj.nr.	Betegnelse	Tildeling 2014
61000	Utvikling og implementering av læreplaner	7 128
62000	Kvalitetsutvikling	490 130
63000	Nasjonalt kvalitetsvurderingssystem	87 422
64000	Læringsmiljø	39 349
65000	Internasjonalt arbeid	7 006
67000	Statped	2 070
Sum		633 105

Bindingene på tildelingen under post 21 fordeler seg på følgende måte på de ulike prosjektnumrene:

62000

- 162 mill. kroner til Strategi for ungdomstrinnet
- Ny GIV
  - 27 mill. kroner til etterutdanning av lærere på vgs
  - 2 mill. kroner til etterutdanning i Oppfølgingstjenesten
  - 11,5 mill. kroner til etterutdanning av lærere på 5.-7. trinn
  - 3,4 mill. kroner yrkesretting av fellesfag på vgs, se også kap. 226 post 50
- 33 mill. kroner til oppfølging av Samfunnskontrakt for flere læreplaner, jf. kommende oppdragsbrev
- 28 mill. kroner til Kompetanse for mangfold
- 25 mill. kroner til forkurs til Vg3 Påbygg og kvalifisering til læreplaner, jf. kommende oppdragsbrev
- 18,3 mill. kroner til arbeid med læreres vurderingskompetanse
- 17,5 mill. kroner til etter- og videreutdanning av ansatte i PPT
- 15,5 mill. kroner til veiledning av nyutdannede lærere

- 12 mill. kroner til utviklingstiltak innenfor videreutdanning
- 10 mill. kroner til dialog mellom skole og arbeidsliv i fag- og yrkesopplæringen
- 7,8 mill. kroner til Lektor II-ordningen
- 7,5 mill. kroner til stipendordningen for minoritetspråklige lærere
- 5 mill. kroner til prosjektet Flerfaglig kompetanse i skolen
- 4 mill. kroner til tiltak for samiske elever og lærlinger
- 2 mill. kroner til narkotikaprogram for domstolskontroll
- 2 mill. kroner til tiltak for nasjonale minoriteter
- 1,5 mill. kroner til videreføring av prosjektet Tegnspråkpakken
- 0,66 mill. kroner til drift av nettstedene skolebibliotek.uia.no og informasjonskompetanse.no

63000

- 25,6 mill. kroner til forskning og evaluering
- 10,7 mill. kroner til statistikk og indikatorutvikling
- 6,9 mill. kroner til kvalitetsvurderingssystem for fag- og yrkesopplæringen
- 5 mill. kroner til forskning på fag- og yrkesopplæringen, i forbindelse med gjennomgang av tilbudsstrukturen i vgo

64000

- 35,3 mill. kroner til arbeid for bedre læringsmiljø, jf. kommende oppdragsbrev
- 2 mill. kroner til forsøk med gratis SFO

65000

- 2 mill. kroner til *Nordområdestrategien*

67000

- 2,1 mill. kroner til programmet *Vi sprenger grenser*

For tekniske flyttinger som medfører at direktoratet ikke skal fortsette utbetalinger av tilskudd, henvises det til Prop. 1 S (2013-2014) for Kunnskapsdepartementet.

Tilskudd til private/frivillige organisasjoner skal ikke utbetales fra kap. 226 post 21, med mindre tilskuddet er kunngjort etter gjeldende regelverk. Midler på kap. 226, post 72 utlyses til de formål som er angitt i Prop. 1 S (2013-2014) for Kunnskapsdepartementet.

Vedrørende tildeling på post 22

Posten inkluderer strategien *Kompetanse for kvalitet* – videreutdanning for lærere og rektorutdanning, og stipendordning for lærer som tar videreutdanning.

- Kompetanse for kvalitet/videreutdanning: det skal i 2014 settes av totalt 457, 2 mill. kroner til videreutdanning for lærere. Det er lagt til rette for at 750 flere lærere kan ta videreutdanning fra og med høsten 2014. Av dette antall er 550 plasser satt av for lærere som tar videreutdanning i matematikk og naturfag. 200 plasser settes av til videreutdanning i regning som grunnleggende ferdighet. Fra høsten 2014 øker grunnsatsen for vikarkostnader fra 0,5 mill. kroner til 0,6 mill. kroner, og statens andel

av vikarutgifter øker fra 50 pst. til 75 pst. for matematikk og naturfag, og fra 50 pst. til 60 pst. for andre fag.

- Kompetanse for kvalitet/retorutdanningen: det skal i 2014 settes av totalt 47,5 mill. kroner til rektorutdanningen. Det er lagt til grunn at 100 flere skoleledere kan ta utdanningen.
- Stipendordning for lærere: det settes av 22,5 mill. kroner til en ny stipendordning for lærere som tar videreutdanning i prioriterte fag fra og med høsten 2014. Det vises til eget oppdragsbrev om stipendordningen. I tillegg skal det settes av 10 mill. kroner til finansiering av studieplasser.

Vedrørende tildeling på post 50

- Det er flyttet om lag 11,7 mill. kroner fra kap. 230 post 01 til *Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning*. I tillegg styrkes tildelingen til senteret med 4,8 mill. kroner til dekning av ekstrakostnader i forbindelse med sammenslåing, inkludert midler til SPK-avgift.
- *Matematikk-senteret* skal styrkes med 5 mill. kroner.
- I forbindelse med FYR-prosjektet styrkes rammen til nasjonale sentre med 4 mill. kroner.
- Det skal tildeles 3,65 mill. kroner til *Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet* i 2014. Resterende del av budsjettbehovet for senteret dekkes av Helse- og omsorgsdepartementet.

Vedrørende tildeling på post 60

Tilskuddsordningen omfatter styrket satsing på elever med svake grunnleggende ferdigheter på kartleggingsprøver i Vg1, og svake grunnleggende ferdigheter og høyt fravær på ungdomstrinnet. Det må presiseres i tildelingsbrevene til fylkeskommunene om at private skoler kan søke om midler.

Det skal fremgå av disponeringsplanen hvor mye som settes av til lønn og administrasjon på det enkelte prosjektnummer under kapittel 226, post 21. I økonomirapport pr. 3. tertial skal det rapporteres på hvor mye som ble brukt til lønn og administrasjon på det enkelte prosjektnummer.

Kap. 231 Barnehager

Post	Tildeling 2014
Post 21 Særskilte driftsutgifter, kan overføres	189 080
Sum	189 080

Tildelingen inkluderer:

- 161,9 mill. kroner til studieplasser og andre tiltak:
  - Lederutdanning for styrere
  - Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning
  - Tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk
  - Pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen (PUB-studier)
  - Kompetansehevingsstudier for assistenter og fagarbeidere
  - Barnehagefaglig grunnkompetanse
  - Barnehagebasert fagbrev
  - Etablering av fagskoletilbud som er relevant for arbeid i barnehage

- Barnehagebasert kompetanseutvikling i regi av Fylkesmannen
- Veiledning av nyutdannede barnehagelærere
- Kompetanseheving for kommunen som barnehagemyndighet
- Regionale nettverk (GLØD)

Under forutsetning av at universitet- og høyskolesektoren har kapasitet til det, skal antallet midlertidige studieplasser innenfor arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning økes med 200 plasser i 2014. Videre skal antallet studieplasser innenfor lederutdanning for styrere videreføres på samme nivå som i 2013 og styrkes ytterligere med minimum 340 studieplasser i 2014. Innretningen av studiet skal også vurderes.

- 8,5 mill. kroner til fordeling av utviklingsmidler til Fylkesmannen
- 5,0 mill. kroner til system for å følge med på og forbedre kvaliteten i barnehagesektoren
- 3,9 mill. kroner til tiltak i handlingsplanen *Likestilling 2014*, herunder fordeling av likestillingsmidler til Fylkesmannen og evaluering av strategien
- 2,9 mill. kroner til kompetanseutvikling, samlinger, informasjons- og veiledningstiltak mm på regelverks- og tilsynsområdene, ev. i regi av Fylkesmannen
- 0,8 mill. kroner til evaluering og forvaltning av lederutdanning for styrere

Kap. 258 Analyse og utviklingsarbeid, post 21

Post	Tildeling 2014
21 Særskilte driftsutgifter	300
Sum	300

Midlene skal gå til Utdanningsdirektoratets arbeid for EUs Eurydicenettverk og kan gå til å dekke deler av lønnskostnadene og eventuelle reisekostnader for direktoratets Eurydice-kontakt, samt dekke ekstrakostnader for egne ansatte og for kjøp av ekstern arbeidskraft.

4. Økonomiforvaltning og føringer

Direktoratets økonomiforvaltning skal være i henhold til regelverk og instruks, jf. bl.a. *Bevilgningsreglementet*², veilederen *Statlig budsjettarbeid*³, *Reglement for økonomistyring i staten*⁴ med tilhørende bestemmelser⁵ og *Hovedinstruks for økonomiforvaltningen i Utdanningsdirektoratet*⁶. Kunnskapsdepartementet forutsetter at den virksomhetsinterne økonomiinstruksen blir gjennomgått minst en gang i året og revidert ved behov.

Direktoratets virksomhetsmål for 2014 er gitt i kapittel 2. Risikovurdering er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring overfor direktoratet. I tillegg skal virksomheten selv gjøre vurderingen av risiko i eget arbeid. I tråd med dette skal vurderinger gjennomføres for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå de fastsatte målene i dette tildelingsbrevet. Dette arbeidet skal forankres i øverste administrative ledelse.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, med følgende hovedelementer:

- omtale og vurdering av risiko, sannsynligheten for avvik, konsekvensen av dette og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse
- omtale av hvilken risiko som kan aksepteres. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå
- identifikasjon og valg av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme

Dette skal være virksomhetens egne risikovurderinger. I etatsstyringsmøtet skal direktoratet redegjøre for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

4.1 Fellesføring for alle statlige virksomheter

Forenkling er ett av regjeringens satsingsområder. En viktig strategi i den forbindelse er å arbeide med å identifisere, redusere og fjerne "tidstyver". Å redusere og fjerne "tidstyver" dreier seg dels om å gjøre møtet og samhandlingen med offentlig sektor enklere for innbyggere og næringsliv, og dels om å effektivisere offentlig sektor slik at ansatte i offentlig sektor kan få mer tid til kjerneoppgavene og øke kvaliteten i oppgaveløsningen.

"Tidstyver" kan være forårsaket av forhold som virksomheten og virksomhetsledelsen *selv* kan gjøre noe med, slik som tungvinte arbeidsrutiner. "Tidstyver" kan også skyldes forhold virksomheten *ikke har kontroll med*, slik som lov, regelverk, innrapporteringskrav og prosedyrer fastsatt av andre myndigheter. I fellesføringen bes virksomhetene om å arbeide både med interne "tidstyver" som virksomheten selv har kontroll med, og eksterne "tidstyver" som virksomheten selv ikke har kontroll med.

Statlige virksomheter skal i forbindelse med årsrapporten for 2014 rapportere til eget departement om arbeidet med fjerning av "tidstyver". Det vil si effektivisering av egen drift, regelforenkling og andre gjennomførte forenklingstiltak i egen virksomhet og overfor innbyggere, næringsliv og offentlige virksomheter.

I tillegg bes virksomhetene innen 1. september 2014 om å foreslå forenkling av regelverk eller prosedyrekrav fastsatt av andre som skaper "tidstyver" for virksomheten".

² Vedtatt av Stortinget 26. mai 2005

³ Utgitt av Finansdepartementet i mars 2006 (publikasjonskode R-0543)

⁴ Fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003, endret 8.6.2010

⁵ Fastsatt av Finansdepartementet 12. desember 2003, endret 8.6.2010

⁶ Fastsatt av daværende Utdannings- og forskningsdepartementet 16. desember 2004, revidert 18.12.2009

Virksomhetene kan henvende seg til Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) for å få bistand til hvordan kartleggings- og identifiseringsarbeidet kan gjennomføres, hvordan virksomhetene kan arbeide med å redusere "tidstyver" i egen virksomhet, og for å lære av andres erfaringer.

4.2 Fellesføringer for Kunnskapsdepartementets underliggende virksomheter

Økning av antallet lærlinger i statsforvaltningen

Regjeringen har sammen med partene i arbeidslivet satt som mål å øke antall lærekontrakter med 20 prosent fra 2011 til 2015. Det bør innenfor direktoratets rammer, legges til rette for økt inntak av lærlinger sammenlignet med 2011. Utdanningsdirektoratet skal i årsrapporten rapportere om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle for virksomheten og antall lærlinger fordelt pr. lærefag. Det vises til PM 2011-06 "Om oppfølging av arbeidet med å øke antallet læreplasser i statsforvaltningen og rapportering av lærlinger til Statens sentrale tjenestemannsregister (SST)". Det vises for øvrig til Statens personelhåndbok, kap. 9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for lærlinger og lærekandidater i staten.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Utdanningsdirektoratet skal utføre virksomhetstilpassede risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) minimum annet hvert år, ha oppdaterte krise- og beredskapsplaner og gjennomføre årlige kriseøvelser. Direktoratet skal påse at informasjonssikkerhetsarbeidet er i samsvar med den nasjonale strategien for informasjonssikkerhet samt tilhørende handlingsplan, jf brev av 21. juni 2013 fra Kunnskapsdepartementet. Direktoratet skal fortsette arbeidet med oppfølgingen av 22. juli-kommisjonens anbefaling om å styrke holdninger og kultur knyttet til risikoerkjennelse, gjennomføringsevne, samhandling, IKT-utnyttelse og resultatorientert lederskap.

Kunnskapsdepartementets styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren skal ligge til grunn for Utdanningsdirektoratets arbeid på dette feltet (<http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/StyringsdokumentHele.pdf>).

Kunnskapsdepartementet vil for øvrig gjøre oppmerksom på følgende veileder, "Veiledning i beredskapsplanlegging", som er utarbeidet av Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet, og som finnes her:

<http://www.udir.no/Laringsmiljo/Beredskap-og-krisehandtering/Alvorlige-hendelser-i-barnehager-og-utdanningsinstitusjoner---veiledning-i-beredskapsplanlegging/>

Kunnskapsdepartementet ber om at det rapporteres på følgende i årsrapporten for budsjettåret 2014:

1. Er det gjennomført/revidert en ROS-analyse i 2013 eller 2014?
2. Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2014?
3. Er styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS) innført?

Dersom spørsmål besvares med nei må direktoratet opplyse hvorfor tiltaket ikke er gjennomført, samt presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

5. Økonomiske og administrative fullmakter

5.1. Fullmakter

Fullmakter i tilknytning til Stortingets budsjettvedtak

Kunnskapsdepartementet delegerer for budsjettåret 2014 Utdanningsdirektoratet fullmakt til å:

- overskride tildelingen på post 01 på de respektive utgiftskapitler (kap. 220, 222 og 230) mot tilsvarende merinntekter på post 02 på de tilhørende inntektskapitler (kap. 3220, 3222 og 3230). Direktoratet gis også fullmakt til å overskride tildelingen på 21-postene på respektive utgiftskapitler mot tilsvarende merinntekter på post 01 på tilhørende inntektskapitler. Mindreinntekt krever tilsvarende mindreforbruk på korresponderende utgiftskapittel og -post, jf rundskriv R-110 fra Finansdepartementet.
- gi tilsagn om tilskudd ut over gitt tildeling, men slik at den samlede rammen for tilsagn ikke overstiger 30 mill. kroner på kap. 220 post 70, og 20 mill. kroner på kap. 226 post 21, jf. Prop. 1 S (2013-2014) for Kunnskapsdepartementet, og 22,5 mill. kroner på kap. 226 post 22 jf. Innst. 12 S (2013-2014).

Videredelegering av fullmakter delegert fra Kongen og Finansdepartementet

Kunnskapsdepartementet delegerer for budsjettåret 2014 Utdanningsdirektoratet fullmakt til å:

- nettopostere ved utskifting av utstyr på post 01, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres til kreditt på post 01. Fullmakten må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110.
- inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf rundskriv R-110 fra Finansdepartementet. Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av direktoratet.

Øvrige fullmakter

Kunnskapsdepartementet gir videre Utdanningsdirektoratet for budsjettåret 2014 fullmakt til å:

- oppnevne styre for statlige skoler der det er aktuelt
- forhandle etter Hovedavtalen

Dersom sentralt gitte retningslinjer ikke er til hinder for det, kan direktoratet videredelegere en eller flere fullmakter som er nevnt til departementets underliggende virksomheter.

Vesentlige organisatoriske endringer eller endringer av geografisk lokalisering må drøftes med departementet.

Omdisponeringer mellom prosjektnumre på kap. 226, post 21 må avklares med departementet dersom endringene samlet for et prosjektnummer utgjør mer enn én mill. kroner.

Direktoratet har ansvar for det årlige fullmaktsbrevet til Fylkesmannen. Brevet skal primært angi hvilke midler som stilles til disposisjon for det enkelte embetet fra de ulike kapitlene på departementets budsjettområde. Direktoratet må ha dialog med departementet før utsending av fullmaktsbrevet.

Tilsettinger kan bare skje dersom virksomheten på eget budsjett har disponible midler på kapittel 220, post 01, og ev post 21. Eventuelle nye tilsettinger finansiert over fagkapitler må avklares med departementet.

5.2 Disponering av budsjettmidlene for 2014

Direktoratet skal utarbeide disponeringsplan med grunnlag i Innst. 12 S (2013–2014), Innst. 14 S (2013-2014), Innst. Prop. 1 S (2013-2014) for Kunnskapsdepartementet, Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014), dette tildelingsbrevet og andre relevante dokumenter. Planen settes opp i samsvar med standardisert kontoplan med poster og underposter for å vise planlagte disponeringer. Talldelen suppleres med en tekstdel som gir forklaringer til disponeringen, og som viser hvilke forutsetninger disponeringen bygger på. Når det gjelder tilskudd, må planen angi hvor mye som er tenkt disponert til ulike formål, jf. retningslinjene for den enkelte tilskuddsordning. Disponeringsplanen sendes Kunnskapsdepartementet innen 15. mars 2014. Direktoratet må sørge for å ha en reserve på post 01 på kap. 220, 222, 225 og 230 for å dekke uforutsette utgifter.

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at de midler som stilles til disposisjon for Utdanningsdirektoratet i 2014 danner grunnlag for direktoratets virksomhet. De midler som stilles til disposisjon skal utnyttes effektivt og målrettet. Utdanningsdirektoratet gis fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge midlene brukes i tråd med postens formål angitt i Prop. 1 S (2013-2014) for Kunnskapsdepartementet og Prop. 1 S Tillegg 1 (2013–2014). Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og behov for vesentlige omdisponeringer skal alltid avklares med Kunnskapsdepartementet.

6. Rapportering

6.1 Årsrapporten

I henhold til pkt. 1.5.1 i *Bestemmelser om økonomistyring i staten* skal direktoratet innen 1. mars 2015 utarbeide en særskilt årsrapport til Kunnskapsdepartementet. Årsrapporten blir tatt opp på etatsstyringsmøtet våren 2015.

Direktoratet skal i årsrapporten for 2014 vurdere de oppnådde resultater i forhold til ressursbruk, jf. bl.a. §§ 1 og 4 i *Reglement for økonomistyring i staten*, jf. også pkt. 2.6 i *Bestemmelser om økonomistyring i staten*.

Årsrapporten for 2014 skal omfatte relevant informasjon av betydning for Kunnskapsdepartementets styring. Departementet forventer at årsrapporten gir grunnlag for departementets arbeid med rapporterings- og vurderingsdelen i budsjettproposisjonen for 2015.

Krav til årsrapport er endret fra og med rapporteringsåret 2014. Årsrapporten for 2014 skal inneholde seks deler, med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I. Leders beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Del III skal inneholde:

- En overordnet vurdering av direktoratets bidrag til måloppnåelse på sektormålene. Det forventes at direktoratet gir en vurdering av hvordan det samlede virkemiddelapparatet tas i bruk for å hjelpe sektorene til å nå sektormålene, og hvilken grad direktoratet lykkes med dette arbeidet.
- Vurdering av måloppnåelse på de mål og prioriteringer som er satt for direktoratets virksomhet i kapittel 2. I rapporteringen skal det særlig legges vekt på prioriteringene for 2014 under hvert mål. I tillegg må direktoratets rapport gi et bilde av i hvilken retning det går med hensyn til måloppnåelse på virksomhetsmålet og eventuelt beskrive hvilke tiltak som vil iverksettes for å bidra til måloppnåelse.
- Utkvittering av særskilte aktiviteter som er satt for 2014, jf. kap. 2. Direktoratet bes å vurdere nivå på rapportering ut fra formen på den enkelte aktivitet og hva direktoratet anser som relevant informasjon for departementet.
- Vurdering av direktoratets samlede arbeid med de faste oppgavene, som er omtalt i vedlegg 1. Direktoratet bes om å beskrive hvilke prioriteringer som er gjort innenfor de faste oppgavene og hvilke vurderinger som ligger til grunn for disse prioriteringene. Direktoratet må også gi en vurdering av hvilken effekt disse prioriteringene har hatt.
- Vurdering av direktoratets styring av Statped, de statlige skolene, de nasjonale sentrene og Fylkesmannen. Rapporteringen kan gis på overordnet nivå. Når det gjelder Statped og de nasjonale sentrene må det rapporteres på virksomhetenes måloppnåelse på mål satt for virksomhetene, jf. Prop. 1 S (2013–2014) for Kunnskapsdepartementet. Rapportene om måloppnåelse for Statped og de nasjonale sentrene *kan* skrives i egne

rapporter⁷. Når det gjelder rapportering om Fylkesmannens måloppnåelse, skal det fremkomme i direktoratets oppsummering av Fylkesmannens årsrapporter.

Ut over føringene gitt ovenfor vises det til nye retningslinjer fra Finansdepartementet og veileder fra Direktoratet for økonomistyring for innholdet i øvrige kapitler.

Andre krav til årsrapporten

I årsrapporten skal direktoratet redegjøre for sin informasjonsstrategi og for gjennomføringen av informasjonsoppgaver overfor ulike målgrupper.

Direktoratet må i årsrapporten redegjøre for status for likestilling i virksomheten i tråd med redegjørelsesplikten. Det vises til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets veileder ”*Statlige virksomheters likestillingsredegjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten*”.

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Direktoratet skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater for området.

Direktoratet skal i årsrapporten redegjøre for sitt arbeid med å oppfylle bestemmelsene i lov om offentlige anskaffelser med forskrift.

Direktoratet skal årlig innen 1. mars utarbeide en egen rapport om forvaltningen av de ulike tilskuddsordningene året før. Rapport om gjennomført tilskuddskontroll ettersendes som vedlegg til årsrapporten. I den ordinære årsrapporten til Kunnskapsdepartementet må direktoratet gi en sammenfatning og vurdering av tilskuddsforvaltningen og tilskuddskontrollen.

Når det gjelder krav til årsavslutning av virksomhetens regnskap og frister for innrapportering til Direktoratet for økonomistyring, vises det til årlig rundskriv fra Finansdepartementet (R-8/2014 for regnskapsåret 2014). Det minnes om at årsregnskapet med tilhørende redegjørelse skal inngå som del av direktoratets årsrapport til Kunnskapsdepartementet. Departementet ber om at direktoratet i årsrapporten gir en kort redegjørelse for større avvik mellom tildelt beløp og regnskapsført beløp.

Se for øvrig egne krav til rapportering på føringer gitt i kapittel 4.

6.2 Rapportering om tilsyn, klagesaksbehandling og Fylkesmannens øvrige aktiviteter

Tilsyn

Direktoratet skal avgi en samlet rapport om Fylkesmannens tilsyn innen 30. april 2014 som inneholder rapporteringer om:

- Felles nasjonalt tilsyn 2012–2013
- Felles nasjonalt tilsyn med grunnopplæringen i 2013
- Tilsyn med svømmeopplæring i 2013
- Fylkesmannens egeninitierte tilsyn i 2013

---

⁷ Eventuelle egne rapporter må sendes departementet senest 1. april, se egen liste over frister på rapportering.

- Fylkesmannens tilsyn med barnehageområdet i 2013
- Utdanningsdirektoratets tilsyn med private skoler og folkehøyskoler i 2013

Rapportering om tilsynsaktivitet i 2014

Direktoratet skal rapportere om den samlede tilsynsaktiviteten på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet i 2014 med frist 30. april 2015.

Klagesaksbehandling og Fylkesmannens øvrige aktiviteter

Direktoratet skal i en egen rapport gi en oppsummering av Fylkesmannens årsrapporter med en vurdering av Fylkesmannens arbeid. I denne rapporten må direktoratet rapportere om utviklingstrekk i klagesaksbehandlingen hos Fylkesmannen. På barnehageområdet skal klagesaker om *Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlig tilskudd til ikke-kommunale barnehager* prioriteres.

6.3 Økonomirapporter og varsling om eventuelle avvik

For hver måned i 2014 skal direktoratet rapportere til det sentrale statsregnskapet på den måte og innen de frister som er fastsatt i rundskriv R-10/2013 fra Finansdepartementet. Kopi av månedsrapporten til statsregnskapet sendes Kunnskapsdepartementet (mn@kd.dep.no).

Direktoratet skal utarbeide økonomirapporter til Kunnskapsdepartementet som følger:

1. per 31. august 2014 med frist til departementet 25. september 2014, med prognose pr. 31. desember 2014 (2. tertialrapport).
2. per 31. desember 2014 med frist til departementet 1. februar 2015. Samtidig med denne rapporten må direktoratet sende egen søknad om overføring av eventuelle ubrukte midler fra 2014 til 2015 (3. tertialrapport).

Rapporten per 31. august skal inneholde rapportering om:

- mål som eventuelt ikke er innfridd etter planene for første halvår
- årsaker til at mål eventuelt ikke er nådd etter planene for første halvår
- tiltak som er satt i verk eller vil bli satt i verk for å bedre måloppnåelsen
- risikoen for at målene ikke blir nådd på årsbasis

Ved forventet mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er reelle mindrebenev og hva som er faseforskyvninger og hvilke omdisponeringer som evt. foreslås.

I rapporten per 31. desember må det fremgå tydelig hva som er merforbruk og mindreforbruk på hver enkelt post slik at opplysningene kan brukes til å forklare statsregnskapet. Ved mindreforbruk må det fremgå tydelig av rapporten hva som er reelle mindrebenev og hva som er faseforskyvninger.

Økonomirapportene skal angi regnskapsførte utgifter og inntekter etter kontantprinsippet, inkludert påløpt arbeidsgiveravgift. Rapportene skal vise hvordan regnskapet utvikler seg i forhold til budsjetttrammen og direktoratets disponeringsplan. Rapporten skal forklare avvik og gi informasjon om korrigerende tiltak. Rapporten pr. 31. august 2014 skal inneholde ajourførte budsjettall (eventuelle overføringer fra 2013 og RNB) og skal vise prognose for forbruk (i prosent) pr. 31. desember. Denne rapporten inngår i grunnlaget for Kunnskapsdepartementets utarbeidelse av omgrupperingsproposisjonen for 2014.

Uavhengig av tidspunktene for økonomirapporteringene, skal direktoratet informere Kunnskapsdepartementet om vesentlige avvik i forhold til vedtatte planer eller tildelingsbrev

straks direktoratet får kjennskap til slike avvik. Direktoratet må samtidig fremme forslag om mulige korrigerende tiltak.

6.4 Kriteriedata

Kunnskapsdepartementet bidrar hvert år med kriteriedata til Kommunal- og moderniseringsdepartementets beregninger i inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner (Grønt hefte). Dette skal brukes i korreksjonsordningen for private og statlige skoler. Direktoratet bes i denne sammenhengen om å innhente og oversende følgende opplysninger:

- Antall elever i private grunnskoler og antall elever med innlosjering (der dette er aktuelt) i skoleåret 2013-2014 med telledato 1. oktober 2013.
- Antall elever i private videregående skoler og antall elever med innlosjering (der dette er aktuelt) i skoleåret 2013-2014 med gjennomsnitt fra telledato 1. oktober 2013 og 1. april 2014.
- Antall elever i statlige grunn- og videregående skoler og antall elever med innlosjering (der dette er aktuelt) i skoleåret 2013-2014. Elevene skal omregnes til helårselever.
- Antall primærsøkere 16 år eller yngre til videregående trinn 1 i skole for yrkesfaglige utdanningsprogrammer i den enkelte fylkeskommune for hvert av skoleårene 2012-2013, 2013-2014 og 2014-2015.

De elevene som får opplæring i statlige tilbud finansiert over statsbudsjettets kap. 230 post 01, må også inkluderes. Det forutsettes at rapporteringen er kontrollert mot elevenes hjemkommune/hjemfylke.

Direktoratet skal rapportere til Kunnskapsdepartementet innen 1. juni 2014.

7 Styring, kommunikasjon og samarbeid

Kunnskapsdepartementet ønsker å avholde ett etatsstyringsmøte med Utdanningsdirektoratet i 2014 på følgende tidspunkt:

- 10. april 2014 kl. 10-13

På etatsstyringsmøtet skal følgende saker tas opp:

- årsrapporten for foregående år, med en vurdering av måloppnåelse og ressursbruk
- disponeringsplanen for inneværende år, med status for større arbeidsprosesser og oppdrag. Utdanningsdirektoratet skal redegjøre for hvordan risikobildet er i henhold til målrealisering
- budsjettsaker – Prop. 1 S for kommende år, innspill til større saker og avklaring av videre samarbeid om statsbudsjettet

Følgende dokumenter ligger til grunn for samhandlingen mellom Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet:

- *Styring, kommunikasjon og samarbeid* (2005, revidert i 2012)
- *Rolleutvalget mellom Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet* (2006)

Vedlegg 1 Utdanningsdirektoratets faste oppdrag

I dette vedlegget beskrives Utdanningsdirektoratets faste oppdrag. Det er ikke en uttømmende beskrivelse, men viser i hovedtrekk hva som er direktoratets virksomhet på ulike felt.

Etter nærmere avtale med Kunnskapsdepartementet, må direktoratet både bidra i arbeidet med utforming av stortingsmeldinger, stortingsproposisjoner, strategier, handlingsplaner og etter nærmere avtale med Kunnskapsdepartementet følge opp tiltak i disse. Utdanningsdirektoratet skal også følge opp aktuelle tiltak i tverrdepartementale strategi- og handlingsplaner.

Kvalitetsutvikling

Støtte og veiledning

Direktoratet har ansvar for å gi veiledning og gjennomføre tiltak som kan støtte barnehager, barnehageeiere, kommunen som barnehagemyndighet, skoler og skoleeiere. Direktoratet skal bidra til at barnehager, skoler, barnehageeiere og skoleeiere bruker verktøy for utvikling av barnehager og skoler. Direktoratet skal gjennom veilederkorps spesielt følge opp kommuner og fylkeskommuner som har særskilte utfordringer i skolesektoren.

Oppvekst- og læringsmiljø

Direktoratet skal arbeide med tiltak for å støtte barnehagene i arbeidet med barnehagens omsorgs- og læringsmiljø, herunder arbeid med språkmiljø og språkutvikling, jf. veilederne *Barns trivsel – voksnes ansvar* og *Språk i barnehagen. Mye mer enn bare prat*. Direktoratet skal følge opp og videreutvikle satsingen *Bedre læringsmiljø*. Direktoratet skal bidra til utvikling av rådgivningen, både i utdannings- og yrkesrådgivningen, den sosialpedagogiske rådgivningen i grunnopplæringen og Oppfølgingstjenesten. Direktoratet har også ansvar for oppfølging av Rådgivningstjenesten for barnehage- og skoleanlegg.

Inkluderende og tilpasset barnehagetilbud og opplæring

Direktoratet skal utvikle og forvalte kunnskap og tiltak som øker kompetansen hos kommunen som barnehagemyndighet, barnehageeiere og skoleeiere og PP-tjenesten på områder som omfatter barn, unge og voksne med særskilte behov. Dette innebærer at direktoratet involverer de virksomheter direktoratet har en styringsrelasjon til (Statped, nasjonale sentre, Fylkesmannen), for å samordne kunnskap og virkemidler slik at barnehagebarn får et godt tilpasset tilbud og elever i grunnopplæringen får en god, inkluderende og tilpasset opplæring.

Grunnopplæring for voksne

Direktoratet skal arbeide med grunnopplæring for voksne etter kapittel 4A i opplæringsloven, sett i sammenheng med strategier og utviklingstiltak som skal fremme kvalitet i grunnopplæringen generelt. Direktoratets arbeid skal støtte sektor i å tilrettelegge innhold og sikre at opplæringen er særskilt organisert for voksne. Direktoratet skal arbeide for å bedre forståelsen for voksnes rett til grunnopplæring, og for at kommunene og fylkeskommunene oppfyller voksnes rett til grunnopplæring, herunder rett til realkompetansevurdering. Direktoratet har ansvar for tilsyn og for at det foreligger statistikk, forskning og analyse om voksne i grunnopplæringen.

Kompetanseutvikling

Direktoratet skal forvalte midler og utvikle tilbud om kompetanseutvikling for alle ansatte som arbeider i kommunale og ikke-kommunale barnehager. Direktoratet skal også utvikle og følge opp kompetansetiltak for kommunen som barnehagemyndighet. Direktoratet skal tildele

midler til de regionale nettverkene som er opprettet i tilknytning til rekrutteringskampanjen og arbeidet i GLØD.

Direktoratet skal følge opp de ulike strategiene og planene for kompetanseutvikling av ansatte i grunnopplæringen. Direktoratet skal forvalte midler og utvikle tilbud om kompetanseutvikling innenfor prioriterte fag og områder for lærere, skoleledere, rådgivere, faglige ledere og instruktører i lærebedrifter og for ansatte i PP-tjenesten. Direktoratet har ansvar for skolering av sensorer.

Fag- og yrkesopplæringen

Direktoratet er sekretariat for Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) og de faglige rådene og skal tilrettelegge arbeidet i tråd med rådernes mandater. Direktoratet skal følge opp Meld. St. 20 (2012-2013) *På rett vei* i samarbeid med SRY og faglige råd, i tråd med den avtalte ansvarsdelingen, tilrettelegge for involvering i arbeidet med samfunnskontrakten for flere læreplasser og etableringen av systemet for kvalitet i fag- og yrkesopplæringen.

Internasjonalt arbeid

Direktoratet har i samarbeid med departementet oppgaver knyttet til kontakt, oppfølging, rapportering til og samarbeid med EU, Europarådet, Nordisk ministerråd, OECD og FN, herunder UNESCO, og andre internasjonale organisasjoner. Arbeidet innebærer å håndtere henvendelser fra internasjonale aktører, presentere og formidle kunnskap om norske forhold og påvirke internasjonale prosesser ut fra et norsk ståsted, samt å vurdere og konkretisere hvordan den internasjonale aktiviteten kan bidra til å utvikle nasjonal utdanningspolitikk. Direktoratet skal i samarbeid med departementet delta i og forberede både departementets deltakelse og direktoratets egen deltakelse i internasjonale fora, og i tillegg holde departementet informert om utviklingen innenfor arenaene, nettverkene og prosjektene som direktoratet deltar i. Direktoratet skal bistå departementet ved besøk av internasjonale delegasjoner. Direktoratet har også oppdrag knyttet til et inkluderingsprosjekt i Georgia, finansiert av Utenriksdepartementet.

Samisk

Direktoratet skal i samarbeid med Sametinget gjennomføre og følge opp tiltak og nasjonale planer for å bedre barnehagetilbudet til samiske barn og den samiske opplæringen, bl.a. i henhold til *Handlingsplan for samiske språk*. Direktoratet og Fylkesmannen skal legge til rette for at samisk språkopplæring for samiske barn i barnehager og samiskopplæring i grunnopplæringen skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Direktoratet har ansvar for at pågående arbeid med fjernundervisning, og for å utrede og iverksette tiltak i samsvar med kommende oppdragsbrev.

Nasjonale minoriteter

Direktoratet skal bl.a. følge opp tiltak i stortingsmeldinger og handlingsplaner som gjelder de nasjonale minoritetene. Direktoratet skal bidra til å oppfylle forpliktelsene i Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter, artikkel 12-1 der det står at Norge skal treffe tiltak på utdanningsområdet for å fremme kunnskap om sine nasjonale minoriteters kultur, historie, språk og religion. Direktoratet skal følge opp opplæringen i finsk som andrespråk og har ansvar for forvaltningen av tilskudd til slik opplæring. Direktoratet skal undersøke muligheten for utvikling av læremidler for de øvrige nasjonale minoritetene.

Språklige minoriteter

Direktoratet skal igangsette og følge opp et kompetanseløft på det flerkulturelle området for barnehagen, grunnopplæringen, herunder også de som underviser voksne og i universitets- og høgskolesektoren. Direktoratet skal forvalte og tildele midler til tiltak for å bedre språkforståelsen blant barn i førskolealder. Direktoratet har ansvar for å spre informasjon og

gi veiledning om rettigheter og tilbud for minoritetsspråklige barn, unge og voksne, herunder også opplæring for nyankomne elever. Barn av asylsøkere og unge asylsøkere inngår i dette. Direktoratet skal sikre at andrespråksperspektivet og det flerkulturelle perspektivet blir ivaretatt generelt i pågående tiltak og tiltak som utvikles.

Kvalitetsvurdering, dokumentasjon og analyse

Kunnskap om barnehagen og grunnopplæringen

Direktoratet har ansvar for at det foreligger kunnskap om barnehagen og grunnopplæringen som er relevant for politikktutforming og for sektorene. Direktoratet har oppgaver knyttet til produksjon, bestilling, utvikling, analyse, oppfølging og formidling av kunnskap om barnehagen og grunnopplæringen, herunder privatskoler. Direktoratet må påse at kunnskapsgrunnlaget utvikles innenfor rammene av personopplysningsloven og annet relevant regelverk.

Kunnskap om barnehagen og grunnopplæringen må danne grunnlag for arbeid med systemet for kvalitetsvurdering for grunnopplæringen og systemet for å følge med på og forbedre kvaliteten i barnehagesektoren. Direktoratet har ansvar for å utvikle disse systemene. Direktoratet skal også etablere og implementere system for utvikling av kvalitet i fag- og yrkesopplæringen. Direktoratet skal arbeide for å øke sektorenes utviklingskompetanse og for å presentere systemene for utvikling av kvalitet på en helhetlig og brukervennlig måte.

Prøve- og eksamensordninger

Direktoratet har ansvar for utvikling, gjennomføring og forvaltning av det sammenhengende prøve- og vurderingssystemet, herunder videreføring av satsingen vurdering for læring, sentralt gitt eksamen, nasjonale prøver, kartleggingsprøver, læringsstøttende prøver og karakterstøttende prøver med tilhørende informasjons- og veiledningsmateriell. Direktoratet skal sørge for at det sammenhengende prøve- og vurderingssystemet gir best mulig uttrykk for elevenes kompetanse, både som grunnlag for oppfølging underveis og som uttrykk for elevenes sluttkompetanse. Prøvesystemet, skal også gi relevant informasjon til lokale, regionale og nasjonale utdanningsmyndigheter.

Statistikk

Direktoratet skal utvikle, analysere, følge opp, rapportere og formidle nasjonal statistikk om barnehagen og grunnopplæringen. Dette gjelder bl.a. BASIL (Barnehage Statistikk Innrapporterings Løsning), GSI (GrunnSkolens Informasjonssystem), statistikk om videregående opplæring, herunder en videreføring av Gjennomføringsbarometeret og oppfølging av Samfunnskontrakten. Videre gjelder det statistikk om oppfølgingstjenesten, minoritetsspråklige, asylsøkere og opplæring for voksne etter opplæringsloven. Direktoratet skal sikre systematikk, tilgjengelighet og brukervennlighet i publisering av statistikk og analyser. Direktoratet skal representere Kunnskapsdepartementet i KOSTRA-arbeidsgruppene og i samordningsrådet for KOSTRA.

Faste undersøkelser

Direktoratet har ansvar for å videreutvikle, følge opp og holde høy kvalitet på en rekke faste undersøkelser og brukerundersøkelser i barnehagen og i grunnopplæringen, herunder undersøkelsen om foreldrebetalingen i barnehagene, undersøkelser om kostnader og ressursbruk i barnehagene, beregning av nasjonale satser for tilskudd til ikke-kommunale barnehager, Elevundersøkelsen og de øvrige brukerundersøkelsene rettet mot foreldre, lærere, bedrifter og lærlinger. Direktoratet skal med jevne mellomrom innhente informasjon om hvilket opplæringstilbud barn og unge asylsøkere mottar, herunder innhold og omfang på opplæringstilbudet. Direktoratet skal i samråd med departementet bidra til gjennomføringen

og oppfølgingen av internasjonale undersøkelser og initiere forskning basert på resultatene av disse.

Evaluering og forskning

Direktoratet skal initiere, iverksette, kvalitetssikre metodisk og faglig, følge opp og formidle resultater av evaluerings- og forskningsoppdrag på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet. Direktoratet skal også sikre at oppdragene er løst i samsvar med departementets kunnskapsbehov, avtalt omfang og tidsperspektiv. Direktoratet skal undersøke effekter av nasjonale tiltak, om mulig også gjennom intervensjonsstudier. Direktoratet oppsummerer og analyserer resultater fra aktuelle evalueringer og forskningsprosjekter, og skal se disse i sammenheng, samt vurdere konsekvenser for videre utvikling og politikktutforming.

Forvaltning

Regelverk

Direktoratet er delegert oppgaven med å tolke barnehageloven, opplæringsloven, privatskoleloven, folkehøgskoleloven og voksenopplæringsloven kap. 4 med tilhørende forskrifter ved behov for avklaring på nasjonalt nivå. Direktoratet skal også sørge for god veiledning om regelverket i samarbeid med Fylkesmannen, samt sørge for informasjon om og oppfølging av regelverksendringer på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet. Direktoratet skal ved behov bistå departementet i departementets arbeid med lovproposisjoner. Direktoratet får løpende oppdrag om å utarbeide utkast til forskrifter, og kan i tillegg vurdere og legge frem behov for å utarbeide forslag til forskrifter. Direktoratet er dessuten delegert myndighet til å fatte vedtak om dispensasjon fra taushetsplikt for opplysninger til bruk i forskning.

Rammeplan og læreplanverk

Direktoratet skal følge opp og forvalte *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* og *Læreplanverket for grunnopplæringen*. Dette omfatter forvaltning av fag- og timefordelingen i grunnopplæringen, tilbudsstrukturen i videregående opplæring og utvikling og fastsetting av læreplaner for fag når det følger av særskilt delegering fra departementet. Direktoratet skal også utvikle pedagogiske ressurser til rammeplanen, veiledninger til læreplanene og til lokalt arbeid med læreplaner. Direktoratets ansvar omfatter vurdering og igangsetting av tiltak, herunder forsøks- og utviklingsarbeid. Bestemmelser knyttet til organisering av barnehagens virksomhet og av grunnopplæringen skal kommuniseres til sektorene og allmennheten. Læreplandatabasen skal være under kontinuerlig utvikling og vedlikehold.

Tilsyn

Direktoratet er delegert den overordnede nasjonale, faglige myndigheten for tilsynsarbeid som følger av barnehageloven, opplæringsloven, kapittel 4 i voksenopplæringsloven, folkehøgskoleloven og privatskoleloven. Direktoratet gjennomfører tilsyn etter privatskoleloven, folkehøgskoleloven og voksenopplæringsloven. Fylkesmannen gjennomfører tilsyn med kommunene som barnehagemyndighet etter barnehageloven og med kommuner, fylkeskommuner og skoler etter opplæringsloven, etter instruks og fastslått metodikk fra direktoratet. Direktoratet behandler kommunale og fylkeskommunale klager på Fylkesmannens pålegg om retting, jf. barnehageloven § 9 annet ledd, opplæringsloven § 14-1 tredje ledd og kommuneloven § 60d.

Privatskoler

Direktoratet behandler søknader om godkjenning av nye skoler og driftsendringer etter privatskoleloven, opplæringsloven §§ 2-12 og 3-11 og kapittel 4 i voksenopplæringsloven. Direktoratet skal til enhver tid ha oversikt over denne delen av sektoren, og kunne gi

eventuelle innspill til departementet om felter med behov for endringer i, eller presisering av, regelverket. Direktoratet skal også arbeide med tilsyn og kontroll med privatskolenes virksomhet.

Godkjenning av yrkeskvalifikasjoner

Direktoratet har fått myndighet til å godkjenne styrere og pedagogiske ledere med kvalifikasjoner fra utlandet etter forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner for styrer og pedagogisk leder i barnehage fra annen stat § 3. Direktoratet har også fått myndighet til å godkjenne yrkeskvalifikasjoner fra utlandet som grunnlag for tilsetning som lærer i norsk grunnopplæring etter forskrift til opplæringsloven §§ 14-6 til 14-8. Vedtak om godkjenning, avslag eller utligningstiltak skal fattes innen fire måneder i alle typer søknader. Direktoratet skal føre statistikk over alle vedtak og rapportere statistisk materiale via departementet til EU-kommisjonen annet hvert år.

Tilskudd

Direktoratet har ansvar for å forvalte statlige tilskuddsordninger for barnehagen og grunnopplæringen. Direktoratet skal ved behov foreslå endringer i retningslinjene for den enkelte tilskuddsordning. Direktoratet skal legge frem forslag om hvilke tilskuddsordninger som bør effekts- og formålsvalueres påfølgende år, samt behandle klager på Fylkesmannens vedtak om statlige tilskudd. Direktoratet har ansvar for årlig å informere om satser for tilskudd til lærebedrifter.

Embets- og etatsstyring

Direktoratet er tillagt embetsstyringen av Fylkesmannen på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet. Direktoratet gir årlig tildeling og oppdragsbrev til de nasjonale sentrene på barnehageområdet og grunnopplæringsområdet, og har ansvar for oppfølgingen av disse. Direktoratet har også etatsstyringsansvar for det statlige spesialpedagogiske støttesystemet (Statped) og styrene for statlige skoler som gir opplæring etter opplæringsloven. Det vil si Sameskolen i Midt-Norge i Hattfjelldal og Samisk videregående skole i Karasjok og Samisk videregående skole og reindriftsskole i Kautokeino. Direktoratets totale styringsansvar innebærer bl.a. utarbeidelse av styringsdokumenter, tildeling av midler, styringsdialog, vurdering av måloppnåelse og å se styringen i sammenheng.

Skolevalg

Direktoratet skal sørge for at det blir arrangert skolevalg i videregående opplæring. Direktoratet har ansvar for teknisk utvikling og vedlikehold, utvikling av pedagogiske tekster og oppgaver og tilpasning av dataressurser i mellomvalgår.

IKT

Direktoratets arbeid skal være i tråd med føringer i regjeringens overordnede IKT-politikk, herunder digitalt førstevalg. IKT-baserte tjenester mot barnehagen og grunnopplæringen skal legge til grunn prinsipper om åpne standarder og interoperabilitet, grønn IT og universell utforming. Direktoratet skal levere digitale tjenester som er velfungerende og med god informasjonssikkerhet.

Rettsferdsvederlag

Direktoratet er delegert myndighet til å behandle søknader om rettsferdsvederlag som gjelder grunnopplæringen. Myndigheten innebærer å utarbeide innstilling til vedtak. Endelig vedtak treffes av ett av Stortingets rettsferdsvederlagsutvalg.

Vedlegg 2 Rapporteringsfrister i 2014 og 2015.

Fristene gjelder både barnehageområdet og grunnopplæringsområdet.

Tiltak	Frister
Økonomirapportering:	
• Månedlig kassarapport til det sentrale statsregnskapet (kopi til KD)	15. i måneden etter
• Tertialrapport pr. 31. august	25. september 2014
• Tertialrapport pr. 31. desember	1. februar 2015
Andre rapporteringstidspunkt:	
• Årsrapport 2013	28. februar 2014
• Årsrapport 2014	1. mars 2015
• Rapport om tilskuddsforvaltning og tilskuddskontroll 2013	28. februar 2014
• Rapport om tilskuddsforvaltning og tilskuddskontroll 2014	28. februar 2015
• Oversikt over kontoplan, jf. Rundskriv R-102/2013 fra Finansdepartementet	28. februar 2014
• Evt. egne årsrapporter fra 2013 om Statped og de nasjonale sentrene	1. april 2014
• Evt. egne årsrapporter fra 2014 om Statped og de nasjonale sentrene	1. april 2015
• Oppsummering av Fylkesmannens årsrapporter for 2013	30. april 2014
• Oppsummering av Fylkesmannens årsrapporter for 2014	30. april 2015
• Rapport om tilsyn for 2013	30. april 2014
• Rapport om tilsyn for 2014	30. april 2015
• Rapport om kommunene innfrir retten til barnehageplass per 1. september 2014	3. september 2014
Andre frister:	
• Søknad om å få overført ubrukte midler fra 2013 til 2014	1. februar 2014
• Søknad om å få overført ubrukte midler fra 2014 til 2015	1. februar 2015
• Disponeringsplan for 2014	15. mars 2014
• Utdanningsspeilet 2014	1. juni 2014
• Utdanningsspeilet 2015	1. juni 2015
• Forslag om evaluering av tilskuddsordninger i 2015	30. juni 2014
• Utarbeide nasjonale satser for offentlige tilskudd til barnehager 2015	1. oktober 2014

Vedlegg 3 Innspill til budsjettarbeid

Statsbudsjettet 2014

5. mars Innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2014. Dersom det på årsbasis forventes overforbruk eller underforbruk på budsjettposter der direktoratet har forvaltningsansvar, skal departementet varsles. Direktoratet kan også fremme satsingsforslag dersom det har oppstått nye forutsetninger etter at budsjettproposisjonen for 2014 ble vedtatt av Stortinget.
1. oktober Innspill til omgrupperingsproposisjonen /nysalderingen for 2014. Gjelder endringer på regelstyrte poster og mindrebehov på rammestyrte poster.
14. oktober Innspill til omgrupperingsproposisjonen /nysalderingen for 2014. Gjelder endringer på kap. 228 Tilskudd til private skoler. Elevtellingen per 1. oktober for de private skolene danner grunnlaget for innspill til omgrupperingen.

Statsbudsjettet 2015

6. januar Innspill til underpostfordeling på 01-poster med prosentvis fordeling på underpost 1 Lønn og godtgjørelser og underpost 2 Varer og tjenester.
7. mars Innspill på saker som kan være aktuelle for Kommuneproposisjonen med tilhørende tekstbidrag.
30. april Oversikt over bindinger og innspill til faglig profil og innretning av ressursrammen som settes inn for kvalitetsutvikling av barnehagen og grunnopplæringen for 2015.
8. mai Overleveringsmøte for oversikt over bindinger og innspill til faglig profil og innretning av ressursrammen som settes av innenfor kvalitetsutvikling av barnehagen og grunnopplæringen for 2015.
12. mai Innspill til tekstomtale i statsbudsjettet for 2015 med mål, rapportering og tilstandsvurdering på kapitler og poster under programkategori 07.20 Grunnopplæringen og programkategori 07.30 Barnehager.
12. mai Innspill til rammefordelingsforslag for budsjett 2015. Direktoratet skal varsle om behov for flytting av midler mellom kapitler/poster og tekniske endringer på regelstyrte budsjettposter (konsekvensjusteringer).
3. juni Gi oversikt over elevtall som inngår i kriteriedata til Kommunal- og regionaldepartementets beregninger i inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner, jf. kap 8.4.
24. juni Innspill til rammefordeling, konsekvensjustering av tilskuddsposter til private skoler for 2015.
12. august Tilbakemelding på fullført endelig kvalitetssikring av satser og bevilgningsforslag knyttet til de enkelte budsjetter på kap. 228

Tilskudd til private skoler.

3. september Oppsummering av Fylkesmannens rapporter på om kommunene har klart å oppfylle retten til barnehageplass.

***Statsbudsjettet
2016***

10. november Innspill til satsingsforslag for statsbudsjettet 2016.

10. desember Innspill til konsekvensjusteringer for statsbudsjettet 2016.